

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
De heer H.G.J. Kamp
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer (070) 373 8020	uw kenmerk KO/2012/10732	bijlage(n) 1
betreft uitvoeringstoets verzamelwet kinderopvang 2013	ons kenmerk BAOZW/U201201124	datum 19 juli 2012

Geachte heer Kamp,

Hierbij reageren wij op uw verzoek om een uitvoeringstoets te doen op de Verzamelwet kinderopvang 2013 (verder: Verzamelwet).

Deze Verzamelwet is opgesteld om verschillende redenen. De belangrijkste reden is de waarborging van de veiligheid van de kinderen binnen de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. Ook wordt de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko) aangepast naar aanleiding van recent gemaakte beleidskeuzes en een aantal aan de Tweede Kamer aangekondigde voornemens.

Tenslotte is van de gelegenheid gebruik gemaakt de Wko waar nodig te verduidelijken en te verbeteren en enige omissies en verschrijvingen in de tekst te herstellen.

In deze Verzamelwet hebben wij diverse punten aangetroffen waardoor naar onze mening de regelgeving op diverse vlakken niet uitvoerbaar is. Hieronder zullen wij de hoofdpunten van onze reactie weergeven. In de bijlage treft u onze opmerkingen per artikel alsmede op de nota van toelichting.

1. Toename aantal kwaliteitseisen

In de Verzamelwet worden diverse extra kwaliteitseisen toegevoegd. Dit staat naar onze mening haaks op de deregulering, waar we als landelijke partijen al langer naar streven. Daarnaast twijfelen wij eraan of deze extra eisen bijdragen aan een kwalitatief betere kinderopvang. Het betreft in ieder geval naar onze mening regelmatig eisen waarop gemeentelijke handhaving niet aan de orde moet of kan zijn.

Voorbeeld 1:

Met de artikelen 1.54, 1.54a, 2.11 wordt een kwaliteitseis toegevoegd dat de houder een website moet hebben en daar onder meer alle inspectierapporten op moet plaatsen alsmede andere door het Rijk

vastgestelde informatie. De inspectierapporten zijn reeds digitaal beschikbaar op de website van het landelijk register kinderopvang dat door het Rijk is gemaakt en gefinancierd. Tot nu toe was de eis dat als een houder een website had het inspectierapport daarop zou staan (wat vaak resulteerde in een link naar het landelijk register); had de houder geen site dan moest hij de rapporten op een andere wijze beschikbaar stellen. Dat zou ook kunnen via een computer waarop de site van het landelijk register te raadplegen is.

Nu *moet* de houder een website hebben, daarop de rapporten van alle vestigingen danwel alle aangesloten gastouders zetten en er worden vormvereisten aan de site gesteld.

Voorbeeld 2:

Categorieën van houders worden verplicht een jaarverslag op te stellen waarin ze verantwoording afleggen over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de taken en verplichtingen bij of krachtens de Wko volgens voorschriften/vormvereisten vanuit het Rijk. Dit is weer een extra administratieve eis voor de houders, zonder dat daar op andere wijze regels verdwijnen. Dus extra administratieve lasten, terwijl we juist de focus op de praktijk willen hebben.

2. Verbetering kwaliteit

Afgelopen jaren is vaak gesproken over verbetering van de kwaliteit van de kinderopvang. Ook de VNG heeft hier ideeën over, waar wij graag over in gesprek willen. Helaas is er voor de Verzamelwet 2013 gekozen geen inhoudelijke aanpassingen te laten plaatsvinden (buiten enkele zaken die volgen uit de aan de Tweede Kamer aangekondigde voornemens). Inhoudelijke aanpassingen, dus ook over verder verbeteren van kwaliteit, zullen eerst in de Verzamelwet 2014 aan de orde kunnen komen. Wij betreuren het dat een verdere verbetering zolang op zich moet laten wachten. Verbetering van de kwaliteit houdt voor ons bijvoorbeeld ook in een discussie over of de nu gestelde kwaliteitseisen (ruim 112 eisen voor kindercentra) wel de juiste eisen zijn en of al die eisen wel bijdragen aan slagvaardig handhaven. Naar onze mening zou een beperkter kader met de juiste eisen daar meer toe bijdragen. Een deel van de nu gestelde eisen zouden onder zelfregulering door de branche moeten vallen. Dat was ook een uitgangspunt bij invoering van de wet in 2005 en daarbij hoort een beperkter overheidstoezicht.

Doordat nu alleen (zie punt 1) eisen worden toegevoegd zonder nader overleg over bijvoorbeeld de handhaving daarvan) wordt niet per definitie een bijdrage geleverd aan een verbetering van de kwaliteit.

3. Harmonisatie eisen kinderopvang en peuterspeelzalen

In de Verzamelwet (maar ook in de reeds vastgestelde Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen) worden op veel punten gelijke kwaliteitseisen gesteld aan kinderopvang en peuterspeelzalen. Regelmatig constateren wij echter dat de verwoording van deze eisen niet 100% gelijk is, waardoor de inhoud ook gaat verschillen. Dit maakt de wet minder helder. Het levert onbegrip op waarom gelijke eisen niet gelijk verwoord worden. Wij zijn van mening dat de eisen waar ze gelijk bedoeld worden in exact gelijke bewoording opgenomen moeten worden. Dit is nu echter vaak niet het geval. In de artikelsgewijze opmerkingen in de bijlage zullen we aangeven waar in de Verzamelwet dit aan de orde is.

Voorbeeld:

Helaas is ondanks ons verzoek hiertoe artikel 1.58 en artikel 2.15 nog niet gelijkgetrokken. Het betreft hier de eis rond het instellen van een oudercommissie. Bij kinderopvang moet de houder een oudercommissie instellen, bij peuterspeelzalen moet de houder de ouders in de gelegenheid stellen aan een oudercommissie deel te nemen. Wij zijn van mening dat de regeling in artikel 2.15 beter uitvoerbaar is en daarom ook voor kinderopvang moet gaan gelden.

4. Eisen met betrekking tot transparantie in de sector.

Eén van de redenen voor deze Verzamelwet is het bevorderen van transparantie in de sector. VNG is van mening dat transparantie in de sector geen onderdeel moet uitmaken van de kwaliteitseisen kinderopvang waarop gemeenten toezicht en handhaving uitoefenen. Eisen met betrekking tot transparantie zouden in een andere regeling of in een andere afdeling van de Wko moeten worden geregeld, zodat ze uitgesloten kunnen worden van gemeentelijk toezicht en handhaving.

5. Uitvoeringsconsequenties

Aan de uitvoering van dit besluit zijn wel degelijk extra kosten verbonden. Dit geldt zowel voor gemeenten als voor de branche zelf. Gemeenten moeten op meer eisen toezicht houden en handhaven bij overtredingen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten



mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Bijlage Uitvoeringstoets Verzamelwet 2013

Verzamelwet artikelsgewijs

Wij vermelden hier de artikelen uit de Wko waar het om gaat en niet de artikelen van de Verzamelwet. Bijvoorbeeld:

Verzamelwet artikel I onder A geeft de wijziging weer op artikel 1.1 Wko aan. In deze reactie vermelden wij dan artikel 1.1 (Wko) en niet artikel I onder A van de Verzamelwet als artikel waar wij op reageren.

artikel 1.1

- beroepskracht:

In de begripsbepaling beroepskracht wordt het woord bezoldigd toegevoegd. Wij achten dit onverstandig. Wij hebben aangegeven dat juist de toevoeging van de term 'bezoldiging' zoals dat destijds bij peuterspeelzalen is gebeurd, problemen geeft bij toezicht. Er wordt daardoor expliciet door de GGD getoetst of een beroepskracht bezoldigd wordt. Dat is echter een arbeidsrechtelijke kwestie, die niet in het toezicht volgens de Wko thuishoort. Wij pleiten er dan ook voor om de term bezoldiging uit de definitie te halen en dit dan tevens bij artikel 2.1 uit de definitie beroepskracht (voor peuterspeelzalen) te halen.

Er wordt echter in de definitie beroepskracht niet de eis gesteld dat zij voldoen aan de opleidingseisen, terwijl daar vanuit toezichtskader wel op toegezien wordt.

- beroepskracht in opleiding:

Er staat dat een beroepskracht in opleiding een arbeidsovereenkomst met een houder van een kindercentrum moet hebben. Hieraan moet worden toegevoegd: 'of een gastouderbureau'. Een beroepskracht in opleiding kan ook bij een gastouderbureau (of via het gastouderbureau bij een aangesloten gastouder) werkzaam zijn.

Toevoegen:

Wij stellen voor om een definitie van het begrip college toe te voegen.

College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente van vestiging van de voorziening/gastouderbureau.

artikel 1.47

- eerste zin lid 1:

Grammaticaal: tussen kindercentrum en gastouderbureau moet staan 'of' in plaats van 'en'.

- lid 6: er moet staan eerste tot en met vierde lid (in plaats van eerste en tweede lid)

artikel 1.47a:

Lid 1:

Waarom hier een termijn van 4 weken aanstellen? Het betreft een besluit op basis van de bepalingen volgens de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb). Daarin zijn genoeg waarborgen opgenomen voor zorgvuldige besluitvorming. Zie hiervoor artikel 4:8 Awb. Hieruit volgt zelfs dat een voornemen in zijn geheel niet nodig is indien de belanghebbende in gebreke is gebleven wijzigingen door te geven. Een extra termijn stellen aan het uiterlijke moment van het verzenden van een voornemen is naar onze mening overbodig. Met de bepalingen uit de Awb is dat al genoegzaam geregeld.

lid 2:

Deze bepaling moet gewijzigd worden in:

'Onze minister kan de gegevens in het register ambtshalve wijzigen. Hij brengt de betreffende houder

van een kindercentrum of een gastouderbureau en het betreffende college hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte. Bij regeling van Onze Minister worden ter zake nadere regels gesteld.'

Deze tekst is eerder voorgesteld en door ons akkoord bevonden. In de definitieve Verzamelwet is hij toch aangepast. Wij kunnen ons niet vinden in deze aanpassing, omdat deze geen beperkingen meer stelt aan de door te voeren wijzigingen en ook het college hierover geen bericht meer hoeft te krijgen. Het college is verantwoordelijk voor de inhoud van het register. Wijzigingen door andere partijen moeten dan ook zoveel mogelijk voorkomen worden en zeker niet zonder kennisgeving aan het college plaatsvinden.

Lid 5:

Er moet sprake zijn van nadere regels ter uitvoering van het eerste tot en met vierde lid (en niet alleen het eerste en tweede lid, zoals het er nu staat)

artikel 1.47b:

lid 4:

- 'bij algemene maatregel van bestuur' moet zijn 'bij of krachtens algemene maatregel van bestuur' (zoals dit in de hele wet nu wordt doorgevoerd).
- daarnaast is de vraag of dit punt niet als punt 2h van dit artikel moet worden opgenomen in plaats van in een apart lid.

artikelen 1.47 tm 1.47b:

Deze bepalingen overlappen met hetgeen is geregeld in het Besluit registers kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Waarom in de Wko ineens zoveel meer expliciet opnemen wat ook al (soms zelfs net even anders) in genoemd besluit staat?

artikel 1.50:

- lid 5: indien er geen definitie van college wordt toegevoegd achter college van burgemeester en wethouders toevoegen: van gemeente van vestiging van het kindercentrum
- lid 6 en 7: met redelijk vermoeden (in plaats van redelijkerwijs vermoeden zoals het huidige artikellid luidt), wordt het voor de toezichthouder moeilijker om een nieuwe VOG te eisen. Een redelijk vermoeden is veel strenger dan redelijkerwijs vermoeden. Redelijk vermoeden komt voort uit het strafrecht, maar is hier niet de juiste term.
- lid 7: beter is het vaststellen van de termijn niet alleen aan de houder over te laten. Bij een VOG die door de toezichthouder verlangd wordt moet de toezichthouder deze termijn stellen. Dus: toevoegen in laatste zin van lid 7 na houder 'respectievelijk toezichthouder'.
- lid 8: de VOG-eis voor een stagiair of uitzendkracht geldt per school dan wel per uitzendbureau. Dit moet duidelijker in dit lid worden opgenomen.
- lid 9: de VOG-eis voor een vrijwilliger geldt per houder. Dit moet duidelijker in dit lid worden opgenomen.

artikel 1.51b:

- lid 3: in geval het vermoeden de gastouder dan wel een huisgenoot van de gastouder betreft, is niet duidelijk bij welke houder dit vermoeden moet worden gemeld. De gastouder is zelf ook houder (namelijk van de voorziening voor gastouderopvang). Uit de rest van het artikel kan echter worden opgemaakt dat dit vermoeden aan de houder van het gastouderbureau gemeld moet worden.

- dit artikel is voor gemeenten niet toetsbaar en derhalve niet handhaafbaar.

artikel 1.51c:

- lid 1: zoals ook in onze reactie op artikel 1.51b is aangegeven is de gastouder zelf houder. Maar omdat een vermoeden ten aanzien van een gastouder zowel in artikel 1.51b genoemd wordt als in artikel 1.51c lid 1 is niet duidelijk welk artikel in deze situatie geldt.
- dit artikel is voor gemeenten niet toetsbaar en derhalve niet handhaafbaar.

artikel 1.52:

Is het de bedoeling om niet langer een contract tussen gastouder en vraagouder te eisen?

artikel 1.54:

- dit artikel is naar onze mening duidelijk een geval van overregulering. Houders worden verplicht een website te hebben en daarop in ieder geval alle inspectierapporten te plaatsen en mogelijk ook andere informatie die van overheidswege bepaald wordt. De inspectierapporten zijn allemaal al via internet beschikbaar, namelijk in het (door het Rijk gefinancierde) LRKP. Door daarop te wijzen en ouders daar steeds bekender mee te maken, wordt voldaan aan de wens dat ouders de inspectierapporten makkelijk (en blijkbaar ook liefst digitaal) moeten kunnen inzien. Daartoe is een landelijke eis aan houders om websites te bouwen overbodig.
- het stellen van eisen aan de inhoud van een website van een houder in de kinderopvang vanuit het Rijk is naar ons oordeel ook niet aan de orde. Een houder is geen bestuursorgaan, maar ook vanuit dereguleringsoogpunt is dit een slechte ontwikkeling.
- dit artikel betreft bevordering van transparantie in de sector en niet de verbetering van de kwaliteit van de kinderopvang en valt daarmee buiten de scope van toezicht en handhaving door de gemeente.
- Het is niet duidelijk of de eis inhoudt dat houders vanaf het moment van inwerkingtreding van deze bepalingen rapporten moeten gaan publiceren of dat het de bedoeling is dat houders alle rapporten vanaf moment start exploitatie moeten gaan publiceren.
- wij achten gemeentelijk handhaven op dit punt derhalve niet aan de orde.
- als het artikel blijft bestaan dient in lid 1 in ieder geval duidelijk te worden of wordt bedoeld dat een houder een website per kindercentrum moet hebben of dat één site per houder wordt bedoeld.

artikel 1.54a:

Dit is een gelijksoortige bepaling voor houder gastouderbureau als artikel 1.54. Ons commentaar op dit artikel is dan ook gelijk aan ons commentaar op artikel 1.54. Enige toevoeging is dat voor een groot gastouderbureau dit mogelijk nog belastender is, omdat zij alle inspectierapporten van de bij hun aangesloten gastouders op hun website moeten zetten. Een landelijk werkend gastouderbureau heeft duizenden gastouders.

artikel 1.56:

lid 3: verwezen moet worden naar artikel 1.50 derde tot en met tiende lid (in plaats van derde tot en met negende zoals er nu staat)

artikel 1.56b:

- lid 4: indien geen definitie van college wordt toegevoegd achter college van burgemeester en wethouders toevoegen: van gemeente van vestiging van de voorziening voor gastouderopvang
- lid 5: zie ook het commentaar op de leden 6 en 7 van artikel 1.50.

- lid 7: zie commentaar 1.50 lid 8.
- lid 8: waarom zo ingewikkeld regelen? De vrijwilliger kan de VOG rechtstreeks aan het gastouderbureau overleggen.

artikel 1.57:

- lid 1: hiermee vervalt de eis dat ouders werkzaam in een ouderparticipatiecrèche aan de kwaliteitseisen voldoen. Dat is naar onze mening ongewenst.
- lid 4: zie ook het commentaar op de leden 6 en 7 van artikel 1.50.

artikel 1.57e:

- het toevoegen van deze eis draagt niet bij aan deregulering. Het is ook de vraag of deze eis bijdraagt aan verbetering van de kwaliteit. Zeker in een tijd waarin de focus steeds meer ligt op de praktijk in plaats van de papieren werkelijkheid is dit een verkeerde ontwikkeling.
- dit artikel is voor gemeenten (en GGD) niet toetsbaar en derhalve niet handhaafbaar. GGD-en moeten op steeds meer andere disciplines kennis vergaren om het toezicht te kunnen blijven uitvoeren. Dit kost tijd en geld. En de vraag blijft of de GGD dan wel de aangewezen partij is om op deze punten toezicht te houden.
- dit artikel betreft bevordering van transparantie in de sector en niet de verbetering van de kwaliteit van de kinderopvang en valt daarmee buiten de scope van toezicht en handhaving door de gemeente.

artikel 1.62

Wij kunnen ons niet vinden in de voorgestelde wijzigingen. Deze lossen de door ons gesignaleerde problemen niet op. Deze problemen zijn:

- alle rapporten moeten in een vast format worden opgesteld. Dit terwijl vaak met een kort bericht van de GGD de gemeente de handhaving al kan vervolgen. Het opstellen van een rapport is dan onnodig tijdrovend en leidt tot meer kosten.
- alle rapporten moeten worden gepubliceerd. Dit kan leiden tot veel onduidelijkheid bij met name vraagouders en leidt zeker tot meer uitvoeringskosten.
- in de GIR Handhaven (het handhavingsprogramma dat heel veel gemeenten gebruiken en gefinancierd wordt door het ministerie van SZW) is het niet mogelijk deze rapporten te verwerken. Het opstellen en invoeren van rapporten leidt dan ook tot vervuiling van het systeem en tevens van de hieruit te halen managementgegevens.

Wij stellen voor om dit artikel conform een eerder voorstel van het ministerie van SZW te wijzigen:

1. In het vierde lid vervalt de tweede zin.

2. Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Indien tijdens een onderzoek als bedoeld in het tweede tot en met vierde lid tekortkomingen zijn geconstateerd kan de toezichthouder nadien een aanvullend incidenteel onderzoek verrichten. De houder wordt over de uitkomsten van dit onderzoek schriftelijk door de toezichthouder geïnformeerd. Zo nodig kan de toezichthouder zijn oordeel vastleggen in een inspectierapport als bedoeld in artikel 1.63.

artikel 1.63

Omdat artikel 1.63 nauw samenhangt met artikel 1.62 dient ook hier de wijziging plaats te vinden conform het eerder voorstel van het ministerie van SZW.

Artikel 1.63 lid 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "van een onderzoek bij een kindercentrum, een voorziening voor gastouderopvang of een gastouderbureau" vervangen door: van een onderzoek als bedoeld in artikel 1.62, eerste tot en met vierde lid.

Dan de voorgestelde wijzigingen over lid 4 en verder:

lid 4: toegevoegd moet worden 'het college' als partij die het rapport ontvangt.

artikel 1.87:

lid 1 sub b: moet artikel 1.48c hier niet aan worden toegevoegd?

artikel 2.1:

- beroepskracht: zie commentaar op definitie beroepskracht bij artikel 1.1
- lid 3: moet zijn artikel 2.4b eerste lid

Toevoegen:

Wij stellen voor om een definitie van het begrip college toe te voegen.

College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente van vestiging van de voorziening/gastouderbureau

artikel 2.4:

- hier lopen artikel 1.47 en 2.4 uiteen. Het betreft dezelfde regels, dus dezelfde verwoording!
- lid 2 (en 4): verwezen moet worden naar het register peuterspeelzaalwerk
- lid 4: eind van de zin aanpassen naar: '... en verwerkt dit' (zoals ook in artikel 1.47 staat)
- er staat 2 keer een lid 5 in!
- 2e lid 5 (moet dus zijn lid 6): verwijzen naar eerste tot en met vierde lid.

artikel 2.4a

- lid 1: na '...kan besluiten..' toevoegen 'de inschrijving van' (zie artikel 1.47a lid 1)
- lid 1: zie commentaar 1.47a lid 1
- lid 2: zie commentaar 1.47a lid 2.
- lid 3 en 4: verwezen moet worden naar het register peuterspeelzaalwerk
- lid 5: zie commentaar 1.47a lid 5

artikel 2.6:

- zie het commentaar op artikel 1.50.
- lid 7: gelijke bepaling als 1.50 lid 7 die niet gelijk verwoord wordt. Graag gelijke teksten toepassen.

artikel 2.11:

zie commentaar op artikel 1.54

artikel 2.13:

de opsomming onder 2.6 dient te worden beperkt tot artikel 2.6 lid 1.

artikel 2.20:

zie commentaar op artikel 1.62

artikel 2.21:

zie commentaar op artikel 1.63

artikel 3.8g:

lid 1: in de opsomming van 'medewerkers werkzaam bij' in de eerste zin ontbreekt artikel 1.56

MEMORIE VAN TOELICHTING

geen opmerkingen

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

geen opmerkingen